

Bernard Etxepare

**LINGUAE
VASCONUM
PRIMITIAE**

Fitxategi hau “liburu-e” bildumako alea da,
liburu elektronikoen irakurgailurako prestatua.

Liburu gehiago eskuratzeko:

<http://armiarma.com/liburu-e>

Bertsio informatiko honen egilea: Josu Lavin; Urkiola,
1-1C 48990 - Getxo (Bizkaia)

<http://klasikoak.armiarma.com/>

Egileari buruzko informazioa:

<http://zubitegia.armiarma.com/egileak/00615.htm>

LINGUAE VASCONUM PRIMITIAE

per Dominum Bernardum Dechepare
Rectorem sancti michælis veteris.

Aduertant Impressor, & lectores quod z.
nunquam ponitur pro m. Neque t. ante i.
pronunciatur pro .c. Et vbi virgula ponitur
sub .ç. hoc modo quod fit dum præponitur
vocalibus a.o.u. Tunc .c. ponunciabitur
paulo asperius quam .z. vt in ce.ci.

Erregeren aduokatu bidezko eta nobleari
birthute eta hon guziez konplituari
bere iaun eta iabe Bernard Leheteri
bernard exeparekoak
haren zerbitzari xipiak
gogo honez gorainzi bake eta osagarri.

Zeren baskoak baitira abil animos eta jentil
eta hetan izan baita eta baita szienzia guzietan
lettratu handirik miraz nago iauna nola batere
ezten asaiatu bere lengoaje propriaren faboretan
heuskaraz zerbait obra egitera eta skributan
imeitera zeren ladin publika mundu guzietara
berze lengoajiak bezala hain. skribatzeko hon
dela. Eta kausa honegatik gelditzen da abataturik
ezein reputazione bage eta berze nazione
orok uste dute ezin deusere skriba daiteiela
lengoaje hartan nola berze orok baitute skribatzen
berian.

Eta zeren orai zuk iauna noble eta naturazkoak
bezala baituzu estimatzen goratzen eta oho-
ratzen heuskara zuri neure iaun eta iabia bezala
igorten darauritzut heuskarazko kopla batzu ene

ignoranziaren araura eginak. Zeren iauna haiek ikhusirik eta korrejiturik plazer duzun bezala irudi bazautzu inprimi erazi dizazun eta zure eskutik orok dugun ioia ederra Inprimiturik heus-kara orano izan eztena eta zure hatse honetik dadin aitzinerat augmenta kontinua eta publika mundu guzietara eta baskoek berzek bezala duten bere lengoajian skribuz zerbait doktrina eta plazer harzeko solaz egiteko kantatzeko eta denbora igaraiteko materia eta jinen direnek gero duten kausa oboro haren abanzatzeko eta obligato giren guziak jeinkoari othoiz egitera dizun mundu honetan prosperoki bizia eta berzian parabizua. Amen.

DOKTRINA KRISTIANA

Munduian den gizon orok behar luke pensatu
langoikoak nola duien batbedera formatu
Bere irudi propioara gure arima kreatu
Memoriaz borondatez endelgiaz goarnitu.

Ezein iaunek eztu nahi muthil gaixtoa eduki
Ez pagatu soldatarik zerbizatu gabarik
langoikua ari duzu hala hala gureki
Gloriarik ez emanen hongiri egin gabarik

Muthilek gure zerbizutan deramate urthia
Soldata apphur bategatik harzen pena handia
langoikoak behar luke guk bezanbat balia
Zerbizatu behar dugu emaitkoz gloria.

Ogirik eztakusat bilzen hazi erein gabarik
Nork zer hazi erein bilzen dizi komunki
Obra honak ukhenen du goalardona frangoki
Bai etare bekhatuiak punizione segurki.

Zeren ieinkoa egun oroz ongi ari baizaigu
Guk ere hala behar dugu harzaz unsa orhitu
Gure hatse eta fina hura dela pensatu
Goiz et arrats orhituki haren izena laudatu.

Arratsian

Arratsian ezitian gomendadi ieinkoari
Eta othoi begirezan peril guzietarik
Gero irazar adinian orhit adi bertarik
Zenbait ere orazione erraitera debotki.

Goizian

Albadagik ioan adi elizara goizian
Ieinkoari han gomenda bere exe sainduian
Han sarzian pensa ezak aizinian nor duian
Norekila minzo izan han agoen artian.

Ilherrian

Hilez unsa orhit adi ilherrian sarzian
Hi nolako ziradela bizi ziren artian
Hek bezala hil behar duk eta ez iakin orduia
Othoi egik ieinkoari deien barkamenduia.

Bateiarria

Elizara izanian so egik bateiarrira
Pensa ezak han duiala rezebitu fedia
Ieinkoaren grazia eta saluazeko bidia
Hari egin albaiteza lehen ezaguzia.

Gorpuz sailduia

Bertan gero so albaitegi non den gorpuz sailduia
Pensa ezak hura dela hire saluazalia
Adorezak debozinez eta galde grazia
Azken finian eman diazan rezebize dignia.

Kuruzea

Kruzifika ikhus eta orhit adi orduian
Nola izan redemitu haren odol sainduiaz
Hark erio haritu dik hiri leian bizia
Pensa ezak nola eman hari bere ordia.

Andredona Maria

Andere hona den lekhura ailxa izak begiak
Mundu oro eztakidik hura bezain balia
leinkoaren hurranena hura diagok glorian
Graziak oro bere eskuian nahi duien orduian.

O andere gloriosa eta ama eztia
zutan dago bekhatoren speranza guzia
Ni zugana niatorkezu bekhatore handia
Arimaren saluazera zu zakiztan balia.

Sainduier

Sainduier ere egin ezak heure ezaguzia
Singularki nortan baituk heure deboziona
Zein sainduren besta daten orhit egun berian
Eta noren izenetan fundatu den eliza
Orhituki othoi egin dakizkian balia

Orazione igandeko

Miserikordiaz bethe ziraden iaun eztia
Othoi enzun iazadazu neure orazionia
Bizi nizan artian eta erioko phunduian
zuk idazu othoi oso neure endelgamenduia
Alteratu gabetarik zure fede sainduian
Gauzen unsa egiteko neure azken finian.

Eta orduian zuk idazu indar eta gratia
Bekatuiez ukheiteko bide dudan doluia
Perfektuki egiteko neure konfesionia
Neure bekhatuiez oroz dudan barkhamenduia
Bai digneki errezebi zure gorpuz sainduia
Baietare behar diren berze sagramenduia.

Etsai gaiza jinen baita tentazera orduian
Nontik engana niroi en bere arte guziaz
Othoi iauna enguztazu lagun zure sailduiak
Enetsaiak benzi enazan neure azken finian.

Ene arima orduian har othoi zure glorian
Nola baita redemitu zure odol sailduiaz
Eta nik han dakusadan zure begitartia
Eta sailduieki lauda zure majestatia

Goiz etarrastz egiten duk buluz eta beztizia
Gorpuzaren zerbizutan barazkari afaria
Arimaren saluazeko ieinkoaren othorian
Ezaiala othoi neke gauza hoi en egitia
Egun oroz ezin bada aste oroz igandian

Gure artian haur dakusat itsutarzum handia
Nola dugun zerbizazen hanbat gure etsaia
langoikua deskonozi gure saluazalia
Eta orok ezaguzen dela bidegabia

Anhiz jendez miraz nago neure buruiaz lehenik
Nola gauden mundu huneki hain borthizki iosirik
Hanbat jende dakuskula hunek enganaturik
Oranokoak igorritu oro buluzkorrik
Eta eztute gerokoek hantik eskapazerik

Personoro hil denian hirur zathi egiten
Gorpuzori ustelzera lur hozian egoizten
Unharzuna ahaidiek bertan dute partizen
Arima gaixoa dabilela norat ahal dagien
Hain biaje bortizian konpainia faltazen.

Orhituki igandian behar dugu pensatu
Zenbatetan egin dugun aste hartan bekatu
Orhit eta ieinkoari barkhamendu eskatu
Atorra nola arimere aste oroz garbitu.

Bi pundutan diagozu gure gauza guzia
Hongi egin badazagu segur parabizua
Bekhatutan hil dadina bertan komdenatuia
Berze biderik ezin date hobenari begira.

Ehonere eztakusat bain laxo den arzainik
Otsoa henzen eztuienik bere ardietarik
Gure arimaz kargo dugu iangoikuak emanik
Nola gobernazen dugun batbederak so begi
Kondu hersi behar dugu harzaz eman segurki
Nori baitu bere odolaz karioki erosi
Hala zinets eztazana dauke enganaturik.

Kontenplatu behar dugu pasione sainduia
Eta sendi bihozian haren pena handia
Nola zagoen kuruzian oro zauriz bethia
Huin eskuiak izaturik eta buluzkorria

Ohoineki urkaturik nola gaizkigilia
Eta arhanzez koroaturik mundu ororen iabia
Haren gorpuz prezioso eta delikatuia
Gaizki eskarniaturik kta zathikatuia.

Elas orduian nola zagoen haren arima tristia
Haren ama maitia eta mundu ororen habia
Pena hetan ekustez bere seme maitia
Eta hilzen begietan mundu ororen bizia.

Biozian diraustazu gertuz ama ezta
zure orduko doloriak eta bihoz zauriak
Begiez nola zenakusan zure iabe handia
Orotarik lariola odol preziatuia
Hek nigatik ziradela ari nuzu khonduia.

Orhit adi nola duian egin anhiz bekhatu
Heien kausaz meretsitu anhizetan hondatu
Bere miserikordiaz nola huien guardatu
Eta dolu ukhen baduk bertan oro barkhatu
Eta agian hik eginen bertan berriz bekhatu.

Orhit adi iengoikoaren majestate handiaz
Zerua lurra ixasoa daduzala eskuian
Saluazia damnazia erioa eta bizia
Estendizen orotara haren potestatia
Ezi eskapa bari ehor dauginian manuia.

Mundu honetan badirogu batak berzia engana
Bana berzian egiatik batbedera ioanen da
Nor nolako izan giren orduian ageriko da
Egin erran pensatuiak ageriko guziak.

Orhit adi ieinkoaren iustizia handiaz
Nola orok behar dugun eman khondu hersia
Egin oroz rezebitu gure meretsituia
Erioa dauginian baita haren mezuia.

Ordu hartan afer date hari apellazia
Hark ehorri eztemaio oren baten epphia
Ezetare estimazen xipia ez handia
Batbederak egarriko orduian bere hatsia.

Orduian zer eginen dut gaixo bekhataria
Arartekoak faltaturen kontra iuje handia
Abokazen eztakike ehork haren gortian
Ogen oro publikoki agerturen orduian.

Elas othoi orok egin orai penitenzia
Behar orduian eztukegu gero agian aizina
Anhiz iende enganatu doa luzamenduiaz
Seguraturik ehork eztu egun baten bizia.

Gu girade egun oroz herioaren azpian
Behar dugu prest eduki gure gauza guzia
Gure gauzez ordenatu oso giren artian
Gero eztugun egiteko hezaz azken finian
Arimaz aski egiteko badukegu orduian.

Pensa othoi nola gauden bi bideren erdian
Salua bano damnazeko perileko punduian
Ehor fida ezadila othoi banitatian
Sainduiak eziraden sarthu banitatez glorian.

Elas othoi hunat beha bekhatore guzia
Bekhatuiaz damnazen du iangoikuak munduia
Zeren hanbat bekatutan deramagu bizia
Eta guhaurk gure faltaz galzen gure buruia.

Arzain orok bilzen ditu Irdiak arratsaldian
Lekhu honerat eramaiten eguraldi gaizian
Batbederak pensa beza arimaren gainian
Nola saluaturen duen hura bere finian.

Bekhatorek ifernuian dute pena handia
Pena handi izigarri ezein pausu gabia
Sekulakoz egon behar hango sugar bizian
zuhur denak hara eztohen egin penitenzia.

Harmak erioaren kontra

Erioa iaugiten da guti uste denian
Eta agian ez emanen konfesione epphia
Hirur gauza albaditu ehork ere egiaz
Nola ere hil baitadi doha saluamenduian.

Lehen egia

O iaun hona aitorzen dut bekhatore nizala
Eta gaizki egitiaz ogen handi dudala
Nik baizitut offensatu bide eztudan bezala
Dolu dizit eta damu zure kontra eginaz.

Bigarren egia

O iaun hona gogo dizit oren present honetan
Goardazeko bekhaturik bizi nizan artian
Othoi iauna zuk idazu indar eta grazia
Gogo honetan irauteko neure bizi guzian.

Heren egia

O iaun hona gogo dizit garizuma denian
Egiazki egiteko neure konfesionia
Bai etare konplizeko didan penitentzia
Othoi iauna zuk konfirma ene borondatia.

Eta hoiek egiazki ehork hala ezpaditu
Albailiaki duda gabe ezin dateiela salbu
Bere bekhatuia oro baditu ere konfesatu
Eta hala zinhets beza nahi eztenak enganatu.

Apezek ez apezpikuk ez etare aitasainduk
Absoluazen halakoaren ezein bothererik eztu
langoikua bethiere bihozera so diagozu
Guhaurk bano segurago gure gogua diakutsu
Gogua gabe hura baitan hizak oro afer tuzu

Regla ezak egun oroz onsa heure etxia
Eure gauza guzietan emak dilijenzia
Eta eure trabailuia duian penitentzia
langoikua lauda ezak gauza ororen buruian.

Honekila albaiteza bethiere konuersa
Gaixtoeki ezin aite gaizki bezi probexa
Berzer egin eztazala nahi ezukeiena
Ez etare falta ere hiaurk nahi duiana
Lege honi segi bedi salbu nahi duiena.

Hamar manamenduiak

Adorezak iangoiko bat onhestz oroz gainetik
Haren izena ez iura kausa gabe banoki
Igandiak eta bestak sanktifica debotki
Aita eta ama ohora izak bizi izan luzeki
Ehor erho eztazala ez etare gaizetsi
Nork beria baiezila emazterik ez hunki
Berzerena eztazala ebatsi ez eduki
Fama gaizik eztemala lagunari falsuki
Berzen emazte alabak ez desira gaixtoki
Ezetare unhasuna lekot bedi iustoki.

Manamenduiak hoiek dira iangoikuak emanik
Hok begira dizagula salua giten hegatik.

Iudizio jenerala

Iudizio jeneralaz nola orhit eztira
Bekatutan bizi dira bethi bere aisira
Egun hartan gal ezkiten aizinetik begira
Han orduian eztukegu ehork ere aizina
Harzaz unsa orhitzia zuhurzia handi da

Arma arma mundu oro iudizio handira
Zeru eta lur ororen kreadore handia
Munduiaren iuiazera rigoroski heldu da
Nola gauden apphaindurik bat bederak begira.

Manamendu igorten du mundu guzietarik
Jende oro bat dakion iosafaten bildurik
Ehonere ehorere eskapatu gaberik.
Zeru eta lur guzia daude ikharaturik.

Erioa manazen du ezein falta gaberik
Hilak oro dakazela aizinera bizirik
Hantik harat eztukela bothererik iagoitik
Mundu oro iarriren da bi lekutan hersirik
Glorian ezpa ifernuian ezta eskapazerik.

Manazen du ifernuia andi eta bortizki
Han direnak igorizan luzamendu gaberik
Arima eta gorpuzetan nahi tuiela ikusi
Eta emanen daraiela zer baitute merezi.

Jende honak onsa pensa iuje hunen gainian
Nola duien guzietan potestate handia
Erioan ifernuian zeru eta lurrian
Zeren dabil haren kontra bada bekatoria.

Gure artian haur dakusat itsutarzun handia
Nola dugun zerbizazen hanbat gure etsaia
langoikoa deskonozi gure saluazalia
Eta orok ezaguzen dela bidegabia.

Harren bier emanen du sentenzia pizua
Elgarreki pena diten ifernuko garrian
Sekulako suian eta ezein pausu gabian
Orok othoi onsa pensa zer den irabazia.

Egundano ezta izan ez izanen iagoitik
Iudizio hain handirik ez etare borthizix
Sortu eta sorzokoak hilez gero pizturik
Orok hara behar dute eskusatu gaberik.

Anhiz gauza behar dira iudizio handian
lujeak duien potestate parte ororen gainian
Demandantak erran dezan bere kausa egiaz
Baietare defendentak bere defensionia
Porogatu datenian nork dukeien zuzena
Sententziaz eman dezan iujaik nori beria.

Egun hartan iuje date mundu ororen iabia
Baitu ororen gainian potestate handia
Akusari bera date eta konzienzia
Bekhatu oro publikoki ageriko orduian.

Bekhatoren kontra date orduian mundu guzia
Zeren duten ofenditu haien kreazalia
Ordu hartan ixil dauke triste bekhatoria
Orotarik zerraturik daude pausu guziak.

luje iauna iraturik egonen da gainetik
Irestera apphaindurik ifernua azpitik
Etsai gaiza akusazen ezkerreko aldetik
Bekatuia eskuinetik minzaturen publiki
Hire kontra heben gituk ihaurorrek eginik
Gaizkienik kontra date konzienzia barnetik.

Estalzeko ez izanen ehonere lekhurik
Agerzera nork eginen ordu hartan bathirik
Mundu oro egonen da haien kontra larririk
Sainduak ere ordu hartan oro egonen ixilik
lujeak ere ez enzunen ezein ere othoik
Egun harzaz orhit giten othoi hara gaberik.

Non dirate egun hartan hebengo iaun erregiak
Duke konde markes zaldun eta berze iaun nobliak
Eta haien armadako gizon sendoen balentziak
ordu hartan baliako guti haien potenziak.

lurista eta theologo poeta eta doktoriak
Prokurador aduokatu iuje eta notariak
Ordu hartan ageriko klarki haien maliziak
Eta guti baliako kautela eta parleriak.

Aitasaindu kardenale apphez eta prelatuiak
Berez eta ardioroz eman behar han konduia
Egun hartan handiena izanen da erratuia
Eta bardin iuiaturen bandia eta xipia.

Afer date egun hartan hari apellazia
Ehonere eztazagu iaunik bere gainian
Malizia gaizi zaika eta maite egia
Elas othoi orok egin orai penitentzia
Egun hartan gero eztugun egiteko handia.

Seinaliak jinen dira aizinetik tristerik
Elementak ebiliren oro tribulaturik
Iguzkia ilhargia odoletan ezinik
Ixasoa samurturik goiti eta beheiti
Hango arrainak iziturik ebiliren ialgirik.

Eta lurra izigarri oro ikharaturik
zuhamuiek dakartela odolezko izerdi
Tenpestatez igorziriz aire oro samurrik
Mendi eta harri oro elgar zatikaturik
Mundu oro iarriren da suiak arrasaturik.

Iuje iaunak manaturen bera iaugin gaberik
Gauza oro tsahu dezan behin suiak lehenik
Satsu eta kirats oro dohen mundu guzitik
Eta hala iarriren da lur guzia errerik.

Tronpeta da minzaturen munduguzietarik
Hilak oro iaiki huna zuien hobietarik
Arima eta gorpuzetan oro bertan pizturik
Orok hara behar dugu eskusatu gaberik.

Iustu oro iganen da hertan goiti airian
Eta egonen eskoinetik iujearen aldean
Bekatoreak dolorezki sugarrian lurrian
Hariketa danzuteno sentenzia gainian.

Dagoenian jende oro aizinian bildurik
lauginen da rigoroski sainduieki zerutik
losafaten egonen da airian gora iarririk
Bekatorer eginen du arrangura handirik
Haren hizak ezarriren oro erdiraturik.

Hartu nahi zuenian pasione saindua
Haren kontra jin zenian armaturik jendia
Hiz huts batez iziturik egozitu lurrian
luiazera dauginian majestate handian
Nola eztu lotsaturen ordu hartan munduia.

Erranen du bekatorer dolorezki orduian
Nizaz ezineten orhit bizi zinetenian
Hanbat ongi nik eginik zuier zuien mendian
Esker honbat ukhen eztut zuieganik bizian.

Zer ere hon baituzuie oro dira eniak
Gorpuz eta hon guziak baietare arimak
zuiendako egin ditut lurra eta zeruiak
Iguzkia ilhargia eta fruktu guziak.

Suiak bero hurak tsahu hats harzeko airia
Ainguruiak zuien goarda ararteko sailduiak
zuegatik ezarri dut gero neure bizia
Hoieगतik orogatik zer da zuien pagia.

Ikusirik anhezitan beharrian pobria
Eri gose egarria eta buluzkorria
Ene izenian anhezitan galdeginik limosna
zuek ukhen baituzuie hezaz guti ansia.

Bai erhoki konplazitu ene kontra etsaia
Demonio haragia baietare munduia
Orai dela zuiendako maradizionia
Ifernuko sua eta iagoitiko nekia
Eta zuien konpainia demonio guzia.

Ezta anhiz luzaturen etsekuzionia
Bertan date irekiren lurra oren berian
Su hareki iretsiren oro bere barnian
Haur izanen bekatoren undar irabazia.

Elas nola izanen den heben damu handia
Damu handi izigarri remedio gabia
Hanbat iende sekulakoz damnaturen denian
O iaun huna zuk gizazu othoi hantik begira.

Beretara izuliren ditu gero begiak
Goazen oro elgarreki ene adiskidiak
Bethi eta sekulakoz gauden ene glorian
Desir oro konpliturik alegria handian.

Hantik harat ezta izanen bi erretatu baiezi
Damnatuia ifernuan bethi dolorereki
Saluatuiak ieinkoareki bethi alegeraki
langoikuak dagiela gure partia hoieki.

Zerua ezta ebiliren hantik harat iagoitik
Iguzkia egonen da orienten geldirik
Ilhargia ozidenten begiz begi iarririk
Egun honek iraunen du eben eta iagoitik
Alabanaez izanen heben gauza bizirik.

O iaun hona zu zirade gure kreazalia
Bekatore bagirere oro gira zuriak
Gure faltaz gal eztadin othoi zure egina
Bekaturik garbizazu othoi gure arimak.

Baldin erideiten bada gutan falta handia
Are duzu handiago zutan pietatia
zuretarik giren othoi egiguzu grazia
zure ama anderia dakigula balia.

Orazionia

Abe maria anderia grazia oroz bethia
leinkoaren ama birjen berak ordenatua
Zeru eta lur ororen erregina dignia
Bekhatoren aduokata eta konfortaria.

Ni zugana niatorkezu bekatore handia
Karioki othoizera zu zakiztan balia
Digne ezpaniz aipazera zure izen saindua
Ez jitera aizinera zeren bainiz satsua.

Miserikordiaz bethe ziren andere handia
Enazazula othoi iraz eta ez menosprezia
zuk gibela badidazu elas ama ezta
Ordu hartan diakusazut galdu neure buruia.

Hanbat nuzu gauza orotan ni berthute gabia
Oren oroz bekatutan nabilena galduia
Eta bethi erratiua nola ardi itsuia
Mundu hunek haragiak bethi enganatuia.

Zu baizira grazia ororen ama eta iturburuia
Berthute eta hon guzien thesorera handia
Egundano bekatutan makulatu gabia
Berthutetan segizeko egidazu grazia.

Zutan dago bekatoren remedio guzia
Speranza osagarri eta saluamenduia
zuk gibela demazuna nola baita galduia
zure gomenduan dena halaber da salbuia.

leinkoak zuri eman dizi potestate handia
Haren ama ziren gero ama ere maitia
Zeru eta lur orotan duzun hanbat balia
Zer zuk galde baitagizu den konplitu guzia.

Eta zure eskutik duten berze orok grazia
Eta salua zuk dezazun zuri gomendatuia
O andere exzelente ezein pare gabia
Saluatuietarik nizan egidazu grazia.

Zuri gomendazen nuzu hila eta bizia
Neure gorpuz eta arima eta dudan guzia
Othoi behar ordvietan ku zakizat balia
Eta othoi zuk goberna ene bizi guzia.

Eta irabaz ieinkoaganik indar eta grazia
Bekatuiez egiteko unsa penitentzia
Eta gero berthutetan deramadan bizia
Eta egin gauza orotan haren borondatia.

Begira othoi meskabutik ene gorpuz pobria
Bekatutan hil eznadin egidazu grazia
Sekulakos damnaturik enoian galduia
Bana zure eskutik dudan saluazeko bidia.

Eta gero dauginian ene eriozia
Arimaren partizeko oren izigarria
Ordu hartan behar baitut eman kondu hersia
Egin oroz rezebitu neure meretsituia.

Eta ez iakin lehen gaoian non daten ostatuia
Ez etare zu ezpazira nor dakidan balia
Ordu hartan hel zakizat othoi ama eztia
Ararteko leial eta neure aiutaria.

Othoi zure gomenduian har arima tristia
Ordu hartan io eztezan ifernuko bidia
zure seme iaunareki egidazu bakia
Bekatuia barkhaturik didan parabizua

Eta nik han dakusadan zure begitartia
Eta sainduieki lauda haren majestatia
zeren unsa orhit ziten nizaz ama eztia
Gogo honez erranen dut zuri abe maria.
Orazione haur derrana andredona maria
othoi gomendatu duzun bila eta bizia.

AMOROSEN GAZTIGIA

Berzek berzerik gogoan eta nik andredona maria
Andre bona dakigula guzior othoi balia

Amorosak nahi nuke honat beha balite
Hon lizaten gaztigurik agian enzun liroite
Amore bat hautazeko konseilu bat nekeie
Balinetan sekulakoz gogoan sar balekie.

Nihaurk ere ukhen dizit zeinbait ere amore
Bana bantik eztut ukhen probexurik batere
Anhiz pena arima gal hanera eta neuriere
Amoretan plazer baten mila dira dolore.

Amoretan othe date leial denik batere
Hiz ederrez ezpa ioiaz mutha eztadin huraere
Hoben uste duienori anhizetan traidore
Hobena date gaizenik arimaren berere

Bekhatuzko amoria bethi date traidore
Erioa dauginian egia zogeri date
Hartu duten plazer oro orduian iragan date
Bekatuia geldizen da penazeko gero ere
Anhiz plazer ukhen badu anhiz behar dolore.

Amore bat nahi nuke liadutanik egia
Bizi eta hilez gero hain lakidan balia
Zerbizatu nahi nuke halakoa bizian
Heben labur bizia da iagoitiko berzia.

Mundu oro iraganik ez eriden berzerik
leinkoaren ama hona grazia oroz betherik
Haren amore izateko ezta ehor dignerik
Unsa zerbiza dazagun maite gitu bertarik.

Amoriak bano dira harzaz berze guziak
Behar handien denian faltaturen berziak
Uste bano lehen gira hilzen bekatoriak
Hark aiuta ezpagiza nola giren galduiak.

Andre hona har dazagun orok gure amore
Berze oro uzi eta egin hari ohore
Hala egin badazagu ohoratu girate.
Berzegatik hura gabe oro galdu girade.

leinkoaz landan mundu orok eztu hanbat balia
Zerua lurra ixasoa haren peko guzia
Orotara hedazen du behar bada eskuia
Bera handi izan arren preziazan xipia
Halakoa uzi eta non dukegu berzia.

Berze amoreak baten bezi eztirade perestu
Nork beria berziari eztu nahi partitu
Ama birjen gloriosa hanbat bada konplitu
Ororenzat bera baita leial dela abastu.

Amorosek badagite behin bere nahia
Handiago jiten zaie berze nahikaria
Ezi ukhen behinere bere konplimenduia
Bethi peitu deramate bere mende guzia
Emazte eta gizon orok har amore maria
Eta orori baitekegu berak konplimenduia.

Andre honak ukhen dizi ederretan grazia
Ehork hura gaixteriaz ezin lezan inbia
Bana bistaz hilzen zuien nahikari satsuia
Figuraren ekhustiaz dakikezu egia.

Ixasoan hur guzia zeruietan izarra
Oihanetan izalori lur guzian belharra
Egunari iguzkia gau belzari ilhuna
Lehen faltaturen dira ezi hura gugana
Balinetan egiazki gu bagaude hargana.

Zeren bada erho gira gaixo bekhatariak
Andre leial honegana goazen othoi guziak
Elas othoi aribira berze amore falsuiak
Harekila segur dugu behar dugun guzia.

Elas amoros gaixoa hire enganatuia
Erhogoatan badaramak eure mende guzia
Ene andere graziosa ezpadakik balia
Bai bizian bai hilian bethi oha galduia.

Denbora duian artian egik ahal hongia
Erioa dauginian miraz dukek orduia
Orduian ere nahi baduk onsa ialgi dagia
Onsa hari gomendadi nik diosat egia
Finian ere eztik uzten hark galzera beria
Orduian ere bere eskuian dik grazia guzia.

Mundu honek anhiz jende enganatu darama
Iagoitiko z bizi ustez haren sehi dabilza
Guti uste duienian ehor uzi darama
Erho iokhatuia date hartan fida dadina.

Nihaur ere ebili niz anhizetan erhorik
Gaoaz eta egunaz ere hozik eta berorik
Loa galdu pena aski bana ez arimagatik
Orai oronahi nuke liren ieinkoagatik.

Ni bezala anhez duzu halakorik munduian
Mende oro dohatenik bethi banaglorian
Ohart giten buruiari denbora den artian
Andre honak har gizake gomendutan agian
Hanbat bada graziosa ama ororen gainian
Jin dadinik eztu uzten hartu gabe grazian

Kulpa gabe ehor ezta haur da segur egia
Bekhatuiaz damnazen du iangoikoak munduia
Bekhatuiaz ezta izan zutan andre handia
Ararteko zakizkula digun barkhamenduia.

Bekatoren saluazeko ieinkoak egin zinduzen
Bere buruia egin dizi iuje iustiziaren
zu miserikordiaren refujio zinaden
Nola berak iustizian ezin salua lizake
zure miserikordiaz remedia litezen
Balinetan egiazki zugana jin balite.

Egundano ezta izan ez izanen iagoitik
Bekhatore hain andirik ezetare satsurik
Bere bidian iaugin bada zuri gomendaturik
Ukhen eztuien barkhamendu zure amorekatik
Ez galdu da ez galduren zure gomendukorik
zuri gomendazen gira bilik eta bizirik.

Berze emaztiak ama dira zenbait haurto xipiren
Eta gero obororik punzela ezin dirate
zu anderia ama zira birjinarik ieinkoaren
Eta geroz erregina zero eta lurraren.

leinkoa iaun den gauza ororen zu zirade andere
Arrazoin da mundu orok dagien zuri ohore
Ezi hala ari zauku Ihesu kristo bera ere
zuk bezanbat dignitate mundu orok eztuke.

O anderia ezin date ehor zure bardinik
Gainekorik zuk eztuzu ieinko beraz berzerik
leinko ezten berze oro dago zure azpitik
leinkoaren ama zira mundu oroz gainetik.

Mundu orok eztu egin zuk bezanbat hargatik
Orogatik bano oboro hark ere daidi zugatik
Bere ama ezin uzi obeditu gaberik
Othoi grazia egiguzu giren zuienetarik.

Unsa zuk har banenzazu gomendutan gogotik
Ezin damna naindeuela zinesten dut segurki
Anhiz begiratu duzu galduren zenetarik
Niri ere hel zakizat othoi galdu gaberik.

Ehonere gaizik ezta zuk khen eztirozunik
Ez etare hontasunik zure eskuian eztenik
Denbora eta lekhu orotan ezin duda gaberik
Graziak oro zure eskuian iangoikoak emanik.

Nahi duiena hala duke amak semiaganik
Seme honak anhiz daidi amaren amorekatik
Gure natura haritu du zutan amouraturik
langoikoa ezarri duzu gure anaieturik.

Haren eta gure ooren ama zira dignerik
Amak eztu sofrizeko semen artian gerlarik
Samurturik badakutsu gure gaizkiegatik
Ooren ama zira eta bake gizaku bertarik.

Orai egiten diraden gaizki handiegatik
leinkoak ondatu zukeien lur guzia engoitik
Balinetan zu ezpazina ararteko gugatik
Oro soszengazen gitu zure othoiegatik

Gu gaixtoak izan arren ezten zutan faltarik
Fin honera hel gizazu giren salbuietarik.

Ama ezitia nik badagit zure kontra faltarik
zuk gaztiga eta dreza nazazu othoi bertarik
Elas norat ihes naidi zu neure ama uzirik
Neuretako eztzagut zu nolako amarik.

EMAZTEN FABORE

Emaztiak ez gaiz erran ene amorekatik
Gizonek uzi balizate elaidite faltarik.

Anhiz gizon ari bada andrez gaizki erraiten
Arhizki eta desoneski baitituzte aipazen
Ixilika egoitia ederrago lizate
Andrek gizoneki bezi hutsik ezin daidite.

Zuhur gutik andregatik gaizki erran diroite
Haiez hongu erraitea onestago lizate
Emazteak zerengatik gaiz erranen dirate
Handi eta xipi oro haietarik girade.

Balentia sinplea da andren gaiz erraitea
Bat gaiz erran nahi badu oro bardin sarzea
Ixil ladin nahi nuke halako den guzia
Damu gaizik emazteak hari eman dithia

Andren gaiz erraile orok bear luke pensatu
Bera eta berze oro nontik ginaden sorthu
Ama emazte luien ala ez nahi nuke galdatu
Amagatik andre oro behar luke goratu

Gizonaren probexuko emaztia bethi da
Oro behin haietarik sorzen gira mundura
Sorthu eta hil ginete hark haz ezpaginiza
Haziz gero egun oroz behar haren aiuta.

Haren eskuz osoan behar soinera eta iatera
Eri denian andre gabe galdu gizon egurra
Hil badadi hura nola nor doake gainera
Ordu oroz behar tugu ezta heben zer duda

Emazterik ezten lekuian eztakusat plazerik
Ez gizona ez exia behinere tsahurik
Exian den gauza oro gaizki erreglaturik
Parabizuian nahi enuke emazterik ezpaliz.

Emaztiak eztut enzun lehen gizona iaukirik
Bana gizonak emaztia bethiere lehenik
Gaixteria ialgiten da bethi gizonetarik
Zeren bada daraukate emaztiari hogenik.

Bertuteak behar luke gizonetan handiago
Emaztetan nik dakusat hongiz ere gehiago
Mila gizon gazxtorik da emazte batendako
Gizon baten mila andre bere fedean dago.

Hek gizoner beha balite elizate bat honik
Eztiroute deuskai denik uzi iauki gaberik
Bana anhiz emazte da eskapazen zaienik
Anderetan zeren baita bertutea hobenik.

Nik eztanzut emaztiak borxaturik gizona
Bana bera zoraturik andriari darraika
Zenbait andre hel baledi oneriztez hargana
Zein gizonak andriari emaiten du ogena.

leinkoak emaztea maite mundu oroz gainetik
Zerutika iaitsi zedin harzaz amaturik
Emaztiak ezarri du gure anaieturik
Andre oro laudazeko haren amorekatik.

Irudi zait emaztia dela gauza ezia
Donario guzietan guziz gauza emia
Gaoaz eta egunaz ere badu plazer handia
Harzaz gaizki erraitia bilania handia.

Munduan ezta gauzarik hain eder ez plazentik
Nola emaztia gizonaren petik buluzkorrik
Beso biak zabaldurik dago errendaturik
Gizonorrek dagiela harzaz nahi duenik.

Io badeza dardoaz ere gorpuzaren erditik
Ainguruiak bano oboro ez larrake gaizkirik
Bana dardoa ematurik zauriere sendoturik
Bere graziaz ezarteintu elgarreki baketurik.

Nor da gizon modorrea harzaz orhit eztena
Eta gero halakoa gaizerraiten duiena
Ezta gizon naturazko hala egiten duiena
Zeren eztu ezaguzen hala hongu egina.

EZKONDUIEN KOPLAK

langoikoa edetazu berzerena gogotik
Bera kaptiba da eta ni gathibu hargatik.

Ni gathibu nadukana kaptiba da berzeren
Ene dixak hala egin du ni gathibu bigaren
Gogo honez ikaneniz bizi baniz bataren
Bana borxaz baiezila ez iagoitik berziaren.

Berzerena har dazanak beretako amore
Oborotan ukhenen du plazer bano dolore
Bazarriak bekhan eta beldurreki dirate
Guti uste dutenian gaiza bertan sor daite.

Honestea berzerena erhogoa handi da
Plazer baten ukhenen du anhiz malenkonia
Begiez ikus ezin minza han dakusat nekia
Beriareki dazanian enetako aizia.

Perileki baiezila ezin noake hargana
Eta agian, hark orduian ezpaituke aizina
Badu ere beldur date bertan doha harzara
Nik nahien dudanian berzex besoan daraza.

Alhor hartan hel badakit ereitera hazia
Eta ene bada ere lastoa eta bihia
Ez bat ori ahal duket ezetare berzia
Lan eginaz esker gaixto galdu irabazia
Berzerenzat geldizen da ene zuzenbidia
Agian gero alabareki ezkonduko semia.

Amoria ehork ere eztu nahi partitu
Nik eztakit berziak bana ni ari niz bekhatu
Beriareki ekhustiaz hain hain noha penatu
Hek dostetan ni neketan orduian errabiatu

Jelosiak eztizaket nik gaiz erran sekulan
Maite nuiena nahi enuke ehork hunki liazadan
Berzerenaz izanuzu amoros lekhu batetan
Beriagana jelosturik desesperazer ninzan.

Amoria ezin zenzuz ezin daite goberna
Anhizetan honesten du guti behar duiena
Arnoak bano gaizkiago ordi diro persona
Sarri estaka berant laxa hark hazeman dezana.

Amoria itsu da eta eztazagu zuzena
Eztu uste berzerik dela lekot maite duiena
Suiak bano gaizkiago erra diro gizona
Ixasoak ez iraungi eraxeki dadina.

AMOROS SEKRETUGI DENA

Andre eder jentil batek bihoza deraut ebatsi
Harzaz orhit nadinian deusere ezin iretsi
Nik hura nola nahi nuke hark banenza onhetsi
Ezin benturatuz nago beldur dakion gaizi.

Mirail bat nik ahal banu hala luien donoa
Neure gogoa nerakutson sekretuki han barna
Han berian nik nakusen harena ere nigana
Hutsik ezin egin nezan behinere hargana.

Ene gaizki penazeko hain ederrik sortu zen
Gaoaz eta egunaz ere gaizki nizi penazen
Harekila bat banadi bihoza zait harrizen
Neure penen erraitera are eniz ausarzen.

Ene gogoa baliaki maite bide ninduke
Ni errege balin baninz erregina lizate
Hura hala nahi baliz elgarreki ginате
Haren baurrak eta eniak aurride oso lirate.

Balinetan nik banerro hari neure bihoza
Eta gero balin balit respuesta bortiza
Dardoak bano lehen liro erdira ene bihoza
Duda gabe eror nainde han berian hilhoza

Artizarrak berzetarik abantailla darama
Halaber da anderetan ni penazen nuiena
Hanbat da eder eta jentil harzaz erho narama
zori honian sortu date haren besoan dazana.

Ene gogo nola baita zuzen iarri hargana
Harenere iangoikoak dakarrela nigana
Ene pena sar dakion bihozian barrena
Gogo hunez egin dazan desirazen dudana

AMROSEN PARTIZIA

Parti albanengidio hark ezluke parerik
Alabana nik eztizit hain hon derizadanik.

Amore bat onhetsi dut guziz soberatuki
Ene arima eta bihoza iosi dira hareki
Haren irudi ederrori begietan ehoki
Harzaz orhit nadinian bihoza doat ebaki.

Nik hargana hanbat dizit amorio handia
Harekila egoitiaz ezpaneinde enoia
Harganiko partizia ene eihargarria
Berriz ikus dirodano bethi malenkonia.

Elas ene amoria nola nuzun penazen
zurekila ezin bathuz bihozian errazen
Ene gaizki penazeko segur sorthu zinaden
Penak oro hon lirate zu bazina orhizen.

Minzazeko zurekila gau bat nahi nikezi
Hilabete konpliturik hura luza baledi
Arranguren khondazeko asti nuien frangoki
Ezeinere beldur gabe egoiteko zureki.

Orai porogazen dizit dakitenen errana
Ehork uzi eztazala eskuietan duiena
Elas izul albaneza iragan den denbora
Segur orai enikezi dudan gogoan beharra

Denbora hartan ohi nizin nik zugatik dolore
Orai aldiz zure faltaz muthatu niz ni ere
Malenkonia ezitela badukhezu amore
Bana ordu bazinduke zenzazeko zuk ere.

Badakizu dolorian partaide niz ni ere
Eta zure muthazeko ez ogenik batere
Neure gaizki penazeko har zinzadan amore
Iagoitiko z ukhenen dut nik zugatik dolore.

AMOROS JELOSIA

Beti penaz izatia gaiz da ene amore
Beti ere behar duta nik zugatik dolore.

Amore bat ukhen dizit miragarri jentilik
Harekila nintzanean enuen nik faltarik
Nik iagoitik ezin nuke hura bezain maiterik
Haren minez orai nago ezin hilez bizirik.

Nork baitere amoria niri daraut muthatu
Nik eztakit zer den bana estamendu berri du
Ohi nola aspaldian nahi ezait minzatu
Zerk andere han tuduen behar dizit galdatu.

Sekretuki behar dizit harekila minzatu
Ordu hartan iagoitikoz etsai ezpa baketu
Niri unsa ezpadagit behar dizit pintatu
Ene buruia ziaidazu harendako abastu.

Amoria nor izan da gure bion artian
Muthaturik bazabilza ia aspaldi handian
Nik zugana dakidala faltatu eztut bizian
Biok behin sekretuki nonbait minza gitian.

Ehonere eztakusat nihaur bezain erhorik
Nik norgatik pena baitut hark ene eztu axolik
zuhur baninz baninzande ni ere hura gaberik
Alabana ezin uzi behin ere gogotik.

Jende honak bihoza daut bethiere nigarrez
Neure amore xotiltua galdu dudan beldurrez
Gaoaz lorik ezin daidit haren gogoan beharrez
Gogoan behar handi dizit bethe nnien adarrez.

langoikoa edetazu amoria gogotik
Eta haren irudia ene begietarik
Hark nigana eztaduka unsa leialdaterik
Ni ere elikatureniz orai hura gaberik
Saroia da lohitu eta eztut haren beharrik
Nahi badut ukhenen dut orai ere berririk.

POTAREN GALDAZIA

Andria ieinkoak drugazula orai berdi girade
Ni errege balin baninz erregina zinate
Pot bat othoi egidazu ezaizula herabe
Nik zugatik dudan penek hura meretsi dute.

Eia borrat apartadi nor uste duk nizala
Horlako bat eztuk uste nik ikusi dudala
Horrelako hiz gaixtorik niri eztarradala
Berzer erran al baitiza enuk uste duiana

Andre gaixtoa bazinade nik eznaidi kondurik
Ziren zirena baizira zuzaz pena dizit nik
Ene ustian eztut erran desonesta den gauzarik
Pot bat niri eginagatik ezinduke laidorik,

Hire potak baziakiat berze gauza nahi dik
Anderia azti zira nihaurk erran gaberik
Bada uzi albainenzak ni holakoz ixilik
Horrein gaiz ziraden gero eginen dut berzerik.

Bizi nizan egunetan bada ezitut uziren
Nik zer orai nahi baitut heben duzu eginen
Uste diat eskuiarki ezizala burlazen
Gizon hunek orai nuia heben laidoz beteren
Eiagora nik zer daidit zaude ixilik hanbaten

Etai lelo ribai lelo pota franko berzia bego
Andria minza albaizinde berze aldian emiago.

AMOREZ ERREKERIZIA

Benedika fortuna ala enkontru hona
Orai begietan dizit desirazen nuiena.

Ene maite maitena egidazu zuzena
Ioan duzuna ekhardazu ezpa eman ordaina

Nik dakidan gauzarik eztadukat zurerik
Lotsaturik iarri nuzu ezpaitakit zegatik.

Eztuzula beldurrik eztukezu perilik
Gure auzian ezta izanen zuhaur bezi iuierik.

Eztut egin gaizkirik ukheiteko perilik
Ez etare zerengatik behar dudan auzirik.

Bada neure maitia nik diotsut egia
Arrobatu nuzu eta balia bekit neuria.

Ni enuzu ohoina arrobazer nizana
Orai othoi enadila ogen gabe difama.

Enetako ohoin zira ohoin ere handi zira
Nik beharren nuien gauza daramazu zurekila.

Ni enuzu iakintsu klarki erran ezazu
Ehork unsa adi zizan nahi balin baduzu.

Gizonak duien maitena bai etare hobena
Bihozeko pausua du eta bere lo huna.

Orai lorik ezin daidit bihozian ez pausurik
Haiek biak galdu ditut amoria nik zugatik.

Unsa pensa badezazu gaizki arrobotu nuzu
zor handian zaude eta othoi unsa egidazu.

Galdu balin badituzu zeren ogen derautazu
Nik dakidan lekhutarik ni baitara eztituzu

Orai egun batetan zenaudela pensetan
Hanbat zuzaz amoratu geroz nuzu penatan.

Horla erraitia errax duzu erho bozen badakizu
zure pena diozunok nonbait handi bideituzu.

Hanbatere handi tuzu ezin erran nizakezu
Egiara baziniaki urrikari nangidizu.

Penak handi badituzu axeterrik aski duzu
Sarri sendoturen zira larruiori oso duzu.

Zauri baninz larruian bada axeter herrian
Ene mina sendo ezliro zuk baiezi bizian.

Zure irudi ederrak eta maina jentilak
Gaizkiago zauri nizi ezi dardo zorrozak.

Bihozian zauri nuzu eta gathibatu nuzu
Amoretan har nazazu nik dudana zure duzu.

Ametsetan agerritan ni kugatik doloretan
Hiz bat honik erradazu hil eznadin othoi bertan.

Zer nahi duzu darradan gauka horren gainian.
Mi nolakorik aski duzu berzerik ere herrian.

Berze oroz gainetik hanbat maite zitut nik
Mundu oro uzi niro zure amorekatik.

Albanerra egia nik dut pena handia
Sekretuki minza giten biok othoi maitia.

AMOROSEN DISPUTA

Uztazu hurtan zera amore maite
Orai partizeko damu ginete.

Amoriak othoi parti gitezen
Jendiak diradela hasi bekhaizen
Laidok hartu gabe geldi gitezen
Jendek irrigarri gerta ezkiten.

Elas amoria ene galduia
lamas zurekila enainde enoia
Bizirik partizia pena handia
Honein sarri uzi nahi nuzuia.

Nihaurk ere gerthuz maite bazituz
Onerizte gabez uzten ezituz
Bana ieinkoaren nuzu beldurtu
Sobera digizi egin bekhatu.

Orano amorea gazte gituzu
leinkuaz orhizeko lekhu diguzu
Are elgarreki behar diguzu
Orai partizeko damu gituzu.

Bekatu honetan hilen bagina
Damnatu lukezu ene arima
Ezitela engoitik nitan engana
Niri phorogurik eztidazula.

Zineste bat dizit gogoan honela
Nik nola dadukat amore zugana
leinkoari ere eder zaikala
Hargatik gaizetsi ezkizakela.

Horlako lausenguz uzi nazazu
Nola erhoturik narabilazu
Othoi zenizauzu niri euztazu
Ene gogoia unsa eztakusazu.

Nola diostazu horlako hiza
Bethi dadukazu tema borthiza
loan daraudazu lehen bihoza
Gero gathibatu neure gorpuza.

Horlazeko eranzutez uzi nazazu
Geldi bazinite nahi nikezu
Gure exian ohart badakizkigu
Biok iagoitikos galdu gituzu.

Jendiak so daudia bethi gugana
Nihaurk sekretuki nator zugana
zuhaurk dakikezu noiz den aizina
Neke ezaizula jitia nigana.

Pixer ebilia hautsi diohazu
zuk ni laido handiz betheren nuzu
Othoi zenizaizu niri uztazu
Nizaz atseginik ezin dukezu.

Amore maitia diotsut egia
zutan diagozu ene bizia
Nahiago dizit zure ikhustia
Ezi neuretako herri guzia.

Horlako lausenguz uzi nazazu
Ixil bazinite nahi nikezu
leinkoaz orhizeko ordu lukezu
Berzerik har ezazu niri uztazu.

leinko beldurturik iarri ziraia
Halaz despeditu nahi nuzuia
Hebetik ioan gabe ene buruia
Egin behar duzu ene nahia.

Orai nahi nuzuia heben borxatu
Aldi honetan othoi uzi nazazu
Berze aldi batez jinen nizaizu
Nahi duzunori orduian daidizu.

Haraizinkorik duzu errana
Uzi dazanorrek eskuian duiena
Nahi duienian eztukeiela
Hizak hari bira dugun egina.

Orai egin duzu nahi duzuna
Eman darautazu ahalgeizuna
Maradikazen dut neure fortuna
Zeren jin bainendin egun zugana.

Amore ezitela othoi despara
Honat begitartez izul zakizat
Ni baitan dukezu adiskide bat
Balía dikezit senhar gaixto bat.

ORDU GAIZAREKI HORRAT ZAKIZAT

Orai behar dugia konkista berri
Eztei iraganez gomitu handi
Hanbat ezirade andere larri
Meretsi duzuna narzake sarri.

AMORE GOGORRAREN DESPITA

Andre eder jentil batez hautatu zait begia
Herri orotan gauza oroz eztu bere paria
Othoize bat banegion larradala egia
Biderikan lizatenez ninzan haren grazian

Respostuia eman deraut luzamendu gaberik
Kortesia hon derizut nik zuri hain segurki
Berzerik nitan eztukezu abisazen zitut nik
Gazte zoroa nizan arren enukezu hargatik.

Zu gaztia bazirere adimendu hon duzu
Nik zugatik dudan pena othoi sendi ezazu
zuretako har nazazu bizi nahi banuzu
Ni zugatik hil banadi kargu handi dukezu.

Ohoria galzen dela plazergitia gaiz duzu
Niri horla erraitia zuri eman eztuzu
Gaixteria egitia laido dela dakizu
Ni erhoa zu iakintsu beha enakidizu.

Zuhaur nahi bazirade ni segretu nukezu
Gure arteko amoria ehork eziakikezu
Sekretuki minzazeko othoi bide idazu
Enekila minzaziaz gaizik ezin dukezu.

Gaizki egin dadinian jendek sarri dakite
Ene gaizki egitiaz enek laido lukeite
zu eta ni elgarreki unsa ezin ginate
zaude ixilik zoaz horrat eta hobe baitate.

Hiz horrezaz erdiratu deraudazu bihoza
Nik zugatik dudan pena hanbat ere handi da
zuzaz beraz ezpanadi orai bertan konsola
Ene arima ialgiren da falta gabe kanpora.

Arimaren ialgitia neke bandia duzu
Orai duzun penegatik zuria egonen duzu
Horrelako banitatez niri segur uztazu
Probexurik eztukezu eta zinhets nazazu.

Zurekila gaizki baniz nola bizi ninzande
Ene bihoz eta arima zurekila dirade
Bihoz eta arima gabe ehor ezin lizate
zu eta ni elgarreki unsa ahal ginate

launa gertuz hik dadukat porfidia handia
Ixil endin nahi nitek ala ene fedia
Hiz gutitan adi ezak nahi baduk egia
Hiretako eztiadukat gertuz neure buruia.

Hori horla lizatela nizin neure beldurra
Andriak hon derizanari ezpadaki mesura
Ni lehenik eta gero amoros oro galdu da
Nik zuri hon baderikut gaizti eztaizula

Egundano izan daia ni bai dixatakorik
Ni amoriak enu maite nik hura ezin gaizetsi
Uste dizit narraiola ezin dukedanari
Zeren bada hon derizat hon ezteriztanari.

langoikoa mutha ezak othoi ene bihoza
Amoriaren hark bezala nik eztudan axola
Borxaz ere gaizki bano hongit egitia hobe da
Nihaurk ere uziren dut hon ezteriztadana.

Andre faltaz eniz hilen balinba ni lehena
Oroz etsi behar dizit non baitate hobena
Heki ezin medra naite bai gal neure arima
Bategatik sarri niro diren oroz arnaga.

MOSEN BERNAT EXAPARERE KANTUIA

Mosen bernat iakin bahu gauza nola jinen zen
Bearnora gabetarik egon ahal inzanden.

Heldu behar duien gauzan ezta eskapazerik
Nik ogenik eznuela hongigitez berzerik
Bidegabek haritu nu bide eznuien lekhotik
Erregeri gaizki saldu gertuz ogen gaberik.

Iaun erregek mezu nenzan ioanengion bertarik
Gaizez lagola enzun nuien bana nik ez ogenik
Izterbegier eneien malizian lekhotik
Ioan nendin enagian ogen gabe ihesik.

Balinetan ioan ez aninz ogenduru ninzaten
Ene kontra falseria bethi zinhetsi zaten
Iustizian enzun baninz sarri ialgi ninzaten
Haren faltaz hasi nuzu iaugitiaz doluzen.

Berzen gaizaz zenzazia zuhurzia handi da

Izterbegi duien oro nitan bedi gaztiga
Abantallan dabilela albailedi segura
Gaiza apart egoiztea bethiere hobe da.

Ni gaixoa etsaiari nihaur jiniz eskura
Ene unsa eginak ere orai oro gaiz dira
Haren menian ezpanengo nik nukeien zuzena
Mirakulu banagi ere orai ene ogena.

Falsu testimoniotik ezin ehor begira
Halaz kondemnatu zuten ieinkoa ere hilzera
Bekatore gira eta mira eztakigula
Balinetan bide gabe akusatu bagira
Pazienza dugun eta ieinkoak gizan aiuta
Malizian dabilena berak diro mendeka.

langoikua zu zirade egiazko iujia
zure gortean bardin dira handi eta xipia
Nork bait ere egin deraut malizia handia
Haier hura othoi barkha niri balia egia.

langoikoa zuk begira etsaiaren menetik
Nik eniak badakuskit ene gaizaz bozturik
zure eskuiaz dakuskidan heiek gaztigaturik
Ene gainian eztagiten uste duten irrik.

langoikua egin dizit zure kontra bekatu
Haiez nahi enuzula othoi heben punitu
Erregeri dakidala nik eztizit faltatu
Zeren egon behar dudan heben hanbat gatibu.

Zuganako hutseginez nahi banuzu punitu
Errege eta berze oro ene kontra armatu
Gogo honez nahi dizit zure egina laudatu
Eta etsaiak didan pena pazientki haritu
Nahiz heben pena nadin arima den saluatu
Haiek zer meretsi duten zuhaurorrek ikhustzu.

Penak oro jiten dira ieinkoaren nahitik
Eta berak permitizen oro hobenagatik
Agian hula ezpanango hil ninzanden engoitik
Ene etsaiak galdu ustian ene hona egin dik.

Berak bazu hil dirade ni are nago bizirik
Hongi egin uste baitut ohorezki ialgirik
Gaiza nola hona ere iauginen da bertarik
Gaiz ekhusi eztuienak hona zer den eztaki.

Hongi egitez gaiz sofrituz behar dugu saluatu
Pena eta miseria nik enuien dastatu
Orai dakit iangoikuak enu nahi damnatu
Heben ene penazera zaidanian orhitu
Urhe hunak behar dizi suian unsa purgatu.

Bere nahi ezpanindu eninduken punitu
Aitak bere haur maitia gaztigatu ohi du
Bihi hunak gorde gabe behar dizi xahutu
langoikoak nizaz ere hala agian egin du.

Mosen bernalat pensa ezak karzel hori gaiz bada
Nonbait ere ifernua are gaizago dela
Heben hik badukek bana haiek ez nork konsola
Penak heben fin dik sarri haienak ez sekulan.

Batre minik heben eztuk lekot ialgi nahia
Han direnek bethi die suian pena handia
Pena handi izigarri ezein pausu gabia
Harzaz orhit adi eta dukek pazienza.

Berzen gaztigari inzan orai adi gaztiga
Pena honez orhit eta hangoa ezak kojita
Hebengoaz berzekoa albaheza eskusa
Unsa enplegatu dukek heben eure denbora.

Hor balego gaztigairo ihaurk berze guzia
Bada orai gaztitezak aldiz eure buria
Kirisailuiari nola hiri hel eztakia
Berzer argi egin eta errazen dik buruia.

Hiri egin badaraie bidegabe handia
leinkoari gomendezak eure gauza guzia
Hark orori emanen dik bere meretsituia
Gaizkigiler pena handi pazienter gloria.

Eztazala gaizeriztez damna heure buruia
desiratzuz gaixtoari hel dakion gaizkia
leinkuari egiten duk iniuria handia
Hura borrar egiten duk iuje eure buruia.

Zertan iuia hik baitazak eure izterbegia
Hartan kondemnazen dukek ihaurk kure buruia
Eta hartan eztakidik eskusarik balia
Erakustak ehonere nor den ogen gabia.

langoikua orai dizit egiteko handia
Hiri honetan eriozez hilzen duzu jendia
Gathibutan hil enadin gizon ogen gabia
Osorik othoi ialgiteko zuk idazu bidia
Izterbegiak eztagidan gibeletik irria
Ogenduru zuian eta han galdu dik bizia.

Libertatia nola baita gauzetako hobena
Gathibutan egoitia hala pena gaizena
Ni bezala ezadila othoi ehor engana
Ez etare hiz orotan fida ere gizona
langoikua zuk begira niri ere zuzena.

Amen.

KONTRAPAS

Heuskara
ialgi adi kanpora

Garaziko herria
Benedika dadila
Heuskarari eman dio
Behar duien thornuia.

Heuskara
ialgi adi plazara

Berze jendek uste zuten
Ezin skriba zaiteien
Orai dute phorogatu
Enganatu zirela.

Heuskara
ialgi adi mundura

Lengoajetan ohi inzan
Estimatze gutitan
Orai aldiz hik behar duk
Ohoria orotan.

Heuskara
Habil mundu guzira

Berzeak orok izan dira
Bere goihen gradora
Orai hura iganen da
Berze ororen gainera.

Heuskara

Baskoak orok preziatzen
Heuskara ez iakin harren
Orok ikasiren dute
Orai zer den heuskara.

Heuskara

Oraidano egon bahiz
Inprimitu bagerik
Hi engoitik ebiliren
Mundu guzietarik.

Heuskara

Ezein ere lengoajerik
Ez franzesa ez berzerik
Orai ezta erideiten
Heuskararen parerik.

Heuskara
lalji adi danzara.

SAUTRELA

Heuskara da kanpora, eta goazen oro danzara

O heuskara lauda ezak garaziko herria
Zeren hantik ukhen baituk behar duian thornuia
Lehenago hi baitinzan lengoajetan azkena
Orai aldiz izaneniz orotako lehena.

Heuskaldunak mundu orotan preziatu ziraden
Bana haien lengoajiaz berze oro burlatzen
Zeren ezein skripturan erideiten ezpaitzen
Orai dute ikasiren nola gauza hona zen.

Heuskaldun den gizon orok alxa beza buruia
Ezi huien lengoajia izanen da floria
Prinze eta iaun handiek orok haren galdia
Skribatus halbalute ikhasteko desira.

Desir hura konplitu du garaziko naturak
Eta haren adiskide orai bordelen denak
Lehen inprimizalia heuskararen hura da
Basko oro obligatu iagoitiko z hargana.

Etai lelori bailelo leloa zarai leloa
Heuskara da kanpora eta goazen oro danzara.

DEBILE PRINCIPIUM MELIOR
FORTUNA SEQUATUR

Extraict des regestes de Parlement

Svpplie humblement François Morpain, maistre Imprimeur de ceste ville de Bourdeaux, que pour imprimer vn petit tracte intitule, Linguæ vasconum primitie, luy a conuenu faire plusieurs fraiz & mises. A ceste cause plaise a la Court inhibitions estre faictes a tous les Imprimeurs libraires de ce Ressort de imprimer ou faire imprimer le dict Tracte, & a tous marchans de nen vendre dautre impression dans troys ans a peine de mil liures tourñ. & ferez iustice. Veue laquelle requeste la court fait les inhibitions requises par le dict Morpain a peine de mil liures tourñ. Faict a Bourdeaux en Parlement le dernier iour Dapuril, mil cinq cens quarante cinq.

Collation est faicte,
De Pontac.